

वर्ष ५५, अंक ३

२०८० कात्तिक

Oct./Nov. 2023

जाजरकोट केन्द्रबिन्दु बनाई गयो ६.४ म्याहनेट्युडको भूकम्प : जुट्यो नेपाल रेडक्रस सोसाइटी खोज, उद्धार र राहत कार्यमा

जाजरकोट । कार्तिक १७ गते राति ११:४७ बजे जाजरकोट जिल्लाको रामीडाँडा केन्द्रबिन्दु बनाई ६.४ म्याहनेट्युडको भूकम्प गएको छ । हालसम्म प्राप्त तथ्यांकअनुसार भूकम्पका कारण जाजरकोट र रुकुम पश्चिम जिल्लामा गरी १५३ जनाको मृत्यु भएको छ भने ३६५ जना घाइते भएका छन् ।

नेपाल रेडक्रसको प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (IRA) को तथ्यांकअनुसार भूकम्पबाट २१ हजार ४ सय ४ परिवार विस्थापित भएका छन् भने ६१ हजार २ सय ९८ परिवार प्रभावित भएका छन् । भूकम्पबाट १७ हजार ८ सय २४ घरहरू पूर्ण रूपमा क्षति भएका छन् भने ३४ हजार ५ सय ३९ घरहरूमा आंशिक रूपमा क्षति पुगेको छ ।

प्रभावित जिल्लाहरूमा नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका जिल्ला शाखाहरूद्वारा खोज र उद्धारमा सहयोग गर्ने, राहत सामग्री वितरण गर्ने र परिवारहरूलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्ने कार्यमा महत गर्न विभिन्न विषयका प्रशिक्षित दक्ष स्वयंसेवकहरू तत्काल परिचालित भएका छन् ।

भूकम्प प्रभावित जाजरकोट र रुकुम पश्चिम लगायतका जिल्लाहरूका लागि नेपाल रेडक्रस सोसाइटीले तत्काल राहत स्वरूप हालसम्म १ हजार ७ सय थान म्याट्रेस, १ हजार ५ सय थान कम्बल, १ हजार ५ सय थान त्रिपाल, २ सय थान बाली र ८ सय थान डोरी वितरणका लागि पठाइएको छ । प्रभावित जिल्लाहरूमा महिला र पुरुष गरी ९० जना प्राविधिक स्वयंसेवकहरू परिचालन गरिएको छ ।

नेपाल सरकार विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्यकारी समितिले (NEOC) ले पनि नेरेसोलाई प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (IRA) को जिम्मेवारी दिएको छ । सोसाइटीले सबैभन्दा प्रभावित जिल्लाहरू

जाजरकोट र रुकुम पश्चिममा तीन वटा आपत्कालीन प्रतिकार्य टोली (ERT) सदस्यहरू खटाएको छ । साथै, प्रत्येक जिल्लामा मनोसामाजिक सहायता (पीएसएस) को लागि तालिम प्राप्त स्वयंसेवक परिचालन गरिएको छ । प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा र राहत सहयोगका लागि स्वयंसेवकहरूले स्थानीय सरकार र सम्बन्धित सरोकारवालाहरूसँग निरन्तर समन्वय गरिरहेका छन् । सोसाइटीले अवस्थाको प्रतिवेदन र बुलेटिन प्रकाशनका साथै रेडक्रस र रेडक्रिसेण्ट सोसाइटीको अन्तर्राष्ट्रिय महासंघको गोप्येटफर्ममा भूकम्प प्रतिकार्यसम्बन्धी अवस्थाको बारेमा अद्यावधिक गरिरहेको छ ।

नेपाल रेडक्रस सोसाइटीले गृह मन्त्रालयद्वारा आयोजित बैठकहरूमा सहभागिताका साथै राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र, राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण, राष्ट्रिय कलस्टरहरू (स्वास्थ्य, सरसफाई, आवास), प्रदेश र स्थानीय सरकार, रेडक्रस अभियानका विभिन्न अङ्ग र

अन्य साफेदारहरूसँग निकटको सम्पर्क र समन्वयमा रहेर कार्यहरू गरिरहेको छ ।

नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको हटलाइन ११३० मार्फत जानकारी प्रदान गर्ने र प्राप्त जिज्ञासा एवं गुनासोहरू सम्बोधन गर्ने काम भइरहेको छ । त्यसैगरी, केन्द्रीय र जिल्लास्तरका रक्तसञ्चार सेवा केन्द्रहरू पनि आकस्मिक रक्तदानका लागि तयारी अवस्थामा राखिएका छन् । यस क्रममा बाँके, सुर्खेत, जाजरकोट र काठमाडौं लगायतका स्थानमा आकस्मिक रक्तदान कार्यक्रमहरू आयोजना गरी रगत संकलन गरिएको छ ।

भूकम्प प्रभावितहरूलाई सहयोग पुऱ्याउन नेरेसोका जिल्ला शाखाहरूले राहत सहयोग सङ्कलन अभियान पनि सञ्चालन गरिरहेका छन् ।

भूकम्पको क्षति न्यूनीकरण तथा तत्काल आवश्यक राहत प्रदान गर्नका लागि नेपालस्थित रेडक्रस तथा रेडक्रिसेण्ट सोसाइटीहरूको अन्तर्राष्ट्रिय महासंघ (फेडेरेसन) ले ड्रेफ (DREF) मार्फत फेडेरेशनको मुख्यालयमा अनुरोध गरेको छ । यसैगरी प्रभावित जिल्लाहरूमा भूकम्प प्रतिकार्य कार्यक्रम सञ्चालनका लागि आवश्यक आर्थिक सहयोग जुटाउन फेडेरेशनले अन्तर्राष्ट्रिय अपिल पनि गरेको छ ।

आपत्कालीन र

अन्य समयमा

रेडक्रसबाट

सहयोग र सल्लाह

पाउनका लागि

सम्पर्क गर्नुहोस् ।

यो नम्बरमा नेपाल टेलिकम
र एनसेलबाट फोन गर्दा
पैसा लाग्नैन ।

११३०

नेपाल रेडक्रस सोसाइटी

सम्पादकीय

भूकम्प प्रतिकार्यमा जुटौ

यही कार्तिक १७ गते कर्णाली प्रदेशको जाजरकोटको रामीडाँडा केन्द्रविन्दु बनाई गएको ६.४ म्यानीच्युडको भूकम्पले कर्णाली प्रदेश मात्र तहसनहस नभई राज्यलाई नै अतुलनीय क्षति पुगेको छ । प्राकृतिक विपद्को यस अवस्थाले देशको आर्थिक, सामाजिक, शैक्षिक, भौतिक र सांस्कृतिक पक्षमा ठूलो क्षति पुगेको छ । देशले व्याहोरेको यो विपद् ज्यान गुमाउने, घाइते हुने र सुने तथा देख्ने सबैलाई उत्तिकै पीडादायी छ । यस पीडाको भारले सिङ्गो नेपालीको मनमा अर्को भय पैदा भएको छ । त्रास र अभावको पीडाले मानसिक अवस्था क्षीण हुँदै गइरहेको वर्तमान अवस्थामा परोपकारिताको भावनाले समुदायको पुनर्नालभ कार्यमा जुट्न हामी सबैले प्रण गरी व्यवहारमा उतार्न आवश्यक छ । देशले खेपिरहेको यो प्राकृतिक विपद् र अभावमा दिनहरू विताइरहेका मानिसका चहच्याएका घाउमा मल्हम पट्टी लगाउन नेपाल रेडक्स सोसाइटी (नेरेसो) ले ठूलो भूमिका निर्वाह गर्न सक्छ । देशैभर ठूलो संख्यामा स्वयंसेवकको सञ्जाल भएको यस मानवीय संस्थाले नेपाल सरकारपश्चात् सबैभन्दा ठूलो जिम्मेवारी वहन गरी सेवाका कार्यहरूमा तिव्रता दिनुको अरु कुनै विकल्प छैन ।

कर्णालीको यो महाविपदपश्चात् देशैभरबाट सहयोगका लागि उदाहरणीय प्रयत्नहरू हुँदै आएका छन् । नेपाल रेडक्स सोसाइटीका प्रदेश कार्यालय, जिल्ला शाखा, उपशाखा, जुनियर/युवा सर्कललगायत सहयोग समिति र व्यक्तिगत रूपले स्वतःस्फूर्त रूपमा नगद संकलन हुनु आफैमा एक उदाहरणीय कार्य हो । रेडक्सकर्मीहरूको यस कदमले नेपाल रेडक्स सोसाइटीलाई “विपद्मा सहयोगी साथी” नेपाल रेडक्स भन्ने भनाई चरितार्थ गरेको छ । देशलाई जबजब मानवीय सहायताको आवश्यकता पर्दछ, तब रेडक्स तत्पर रहन्छ, सहयोगीको रूपमा ।

विपद्को समयमा मानवीय सहायताका साथै भावनात्मक सम्बन्ध जोड्ने कार्य पनि नेपाल रेडक्स सोसाइटीले गर्नु पर्दछ । विपदपश्चात समुदायको पुनःस्थापनाका लागि पुच्याउनु पर्ने सहयोग सबैभन्दा महत्वपूर्ण छ । देशले जब मानवताको आवश्यकता महसुस गर्दछ, तब नेपाल रेडक्सका स्वयंसेवक तथा कर्मचारीहरूले आफूसँग भएको सीप र दक्षतासँगै राखिएर एवं अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग परिचालन गर्दछ । हालको विपद्मा पनि संसारभरका रेडक्सकर्मीहरूले मर्माहत भएका छन् नेपालको भूकम्पका कारण । विश्वभर छारिएर रहेका रेडक्सकर्मीहरूले सहयोगको हात बढाइरहेका छन् । हरेक देशमा रहेका नेपालीहरूलाई त्यस देशका रेडक्सकर्मीहरूले ढाडस दिने कार्य गरिराखेका छन् । नेपालको वास्तविकता बुझ्दै सक्दौ सहयोग गर्ने मनसाय राखेका छन् । अतः देशलाई परेको विपद्मा मानवीय सहायताका साथै दयाभाव, सद्भाव र अपनत्वको भावनाले पुनःनिर्माणमा जुट्न आवश्यक छ ।

देशैभरका रेडक्सकर्मीहरूले जसरी भूकम्पको मारमा परेका परिवार र समुदायलाई ढाडस दिइरहेका छन् त्यसैगरी स्वयंसेवी भावले काम गर्नु आवश्यक छ । देशमा परेको सकटको सामना गर्न सबैले हातेमालो गर्दै श्रमदान गर्ने मनसायले सेवा पुच्याउदै पुनःनिर्माणका कार्यलाई स्थायी स्तरबाट नै अगाडि बढाउन सकिन्छ ।

कर्णालीको भूकम्प प्रतिकार्य कार्यक्रमका लागि नेपाल रेडक्स सोसाइटीले जसरी एकीकृत प्रणाली अपनाउदै राहत, पुनःनिर्माण तथा पुनःस्थापनाका कार्यहरू गर्दै आएको छ, सोही प्रणाली अनुरूप अन्य निकायहरूले सोही प्रणालीअनुसार काम गर्नु सान्दर्भिक हुनेछ । नेपाल रेडक्स सोसाइटीका स्वयंसेवक तथा कर्मचारीहरू सबैले मिलर समुदायका आवश्यकता सम्बोधन गर्न आजैदेखि पुनःनिर्माणको कार्यमा जुटौ ।

प्रधान सम्पादक : भूपतिलाल श्रेष्ठ

कार्यकारी सम्पादक : बिपुल न्यौपाने

सहायक सम्पादक : नरेन्द्र श्रेष्ठ

**नाजरकोट भूकम्प लगतै बढी प्रभावित
नाजरकोट र रुकुम पश्चिममा
भइरहेका उद्धार र राहत गतिविधिका
बारेमा नेरेसोका जिल्ला शाखाका
समाप्तिष्ठरले दिनुभएको नानकारी**

जाजरकोट

जाजरकोट जिल्लामा कार्तिक १७ गते राति ११ : ४७ मा गएको भूकम्पले विशेषगरी भेरी नगरपालिकाको बडा नं. १, ३, ४ लगायत त्रिवेणी नेलगाड नगरपालिका, कशे गाउँपालिका र बरेकोट गाउँपालिका गरी चार वटा पालिकाहरू बढी प्रभावित भएका छन् भने अन्य पालिकाहरूमा पनि क्षति भएको छ । अहिले सम्मको तथाङ्ग हेर्दा भूकम्पबाट मृत्यु भएको संख्या १०१ जना रहेको छ, भने करिब २०० जना व्यक्तिहरू घाइते भएका छन् र घाइते व्यक्तिहरूलाई उपचारको लागि विभिन्न जिल्ला अस्पताल, सुर्खेत प्रादेशिक अस्पताल, नेपालगञ्ज र काठमाडौँसम्म पुच्याउने कामहरू भइरहेको छ ।

भूकम्प गएपश्चात् नेपाल रेडक्स सोसाइटी, नेपाल प्रहरी, नेपाली सेना, शास्त्र प्रहरी बल, स्वयंसेवक लगायत स्थानीय व्यक्तिहरू सबै मिलेर खोज तथा उद्धारको काम सकिसकेको छ । समयसमयमा भूकम्पको पराक्रमनहरू गर्इरहेकोले त्रासले मानिसहरू बाहिरै बर्सिरहेका छन् । भूकम्पबाट प्रभावित परिवारलाई नेपाल रेडक्स सोसाइटी लगायत विभिन्न संघसंस्थाहरूले राहत संकलन र वितरणमा सहयोग पुच्याउदै आइरहेका छन् । सहयोग पुच्याउने क्रममा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको निर्णय र स्वयं प्रधानमन्त्रीको निर्देशनअनुसार एकद्वार प्रणालीबाट विभिन्न संघसंस्थाहरूले त्याएको राहत संकलन गरी दर्ता गरेर राख्ने र पालिकाको आवश्यकता अनुसार पठाउने कामहरू भइरहेको छ ।

नेपाल रेडक्सको सन्दर्भमा केन्द्रीय गोदाम नेपालगञ्जबाट प्राप्त भएको ६०० थान कम्बल, ६०० थान त्रिपाल, ७०० थान म्याट्रेसहरू प्राप्त हुने वित्तकै एक ट्रक सामग्री बारिकोट गाउँपालिका र अन्य सामग्रीहरू भेरी नगरपालिका र कुशे गाउँपालिकाहरूमा पनि पठाइएको छ । त्यसैगरी प्रदेशबाट प्राप्त भएको राहत सामग्रीहरू भेरी नगरपालिकाका विभिन्न बडाहरूमा वितरणको काम भइरहेको छ, र बर्दिया जिल्ला शाखाबाट ५० घरपरिवारका लागि प्राप्त भएको गैरखाद्य राहत सामग्री पनि वितरण भइसकेको छ ।

अहिले जाडोको मौसम छ । सबै प्रभावित व्यक्तिहरू भूकम्पको त्रासले बाहिरै बस्तै आइरहेका छन् । अस्थायी बासको लागि त्रिपालमा बस्ता चिसो हुने, घर हरू पूर्ण रूपमा क्षति भएकोले घरभित्रका सामानहरू व्यवस्थित गर्न आवश्यक ठाउँ नभएकोले धैरै भूकम्प प्रभावित व्यक्तिहरूले अस्थायी बासको लागि त्रिपाल भन्दा पनि प्रति परिवार २ देखि ३ वटा टेण्टहरू दिए समानहरू मिलाएर राख्न र बस्तको लागि राख्ने हुने थियो भन्ने कुरा गरिरहेका छन् ।

**-हरि बहादुर बस्ते, सभापति,
नेरेसो जाजरकोट जिल्ला शाखा**

रुकुम पश्चिम

भूकम्प गएपश्चात् रुकुम पश्चिममा नेपाल रेडक्स सोसाइटी, नेपाल प्रहरी, नेपाली सेना, शास्त्र प्रहरी, स्वयंसेवक लगायत स्थानीय व्यक्तिहरू सबै मिलेर खोज तथा उद्धारको काम गर्याएँ र त्यसपछि प्रारम्भिक तीव्र लेखाजोखाको काम सकेर जिल्लामा सबैभन्दा पहिला राहत सामग्री पुच्याएर केही प्रभावित परिवारहरूलाई वितरण गर्न सफल भयाएँ । तर भूकम्पबाट धैरै नै क्षति भएकोले जिल्लाबाट जिति राहत सामग्री लगेका थियाएँ त्यसले सबै प्रभावित परिवारहरूलाई वितरण गर्न सकेनन् ।

भूकम्प प्रभावित क्षेत्रमा प्रभावित परिवारहरूलाई जितिसक्दो चाँडो राहत सामग्री वितरण गर्नु आवश्यक देखिन्छ । सबैभन्दा मुख्य कुरा भूकम्पबाट प्रभावित परिवारहरू बस्ते बासस्थान नै छैन । एउटै परिवारको २ देखि ५ जनासम्म सदस्यहरूको मृत्यु भएको छ । जो भूकम्पबाट बाँच्नु भएको छ, उहाँहरू भूकम्पको त्रासले बारीको छेउछाउमा बासिरहनुभएको छ । अर्को कुरा, स्वास्थ्य (बाँकी पृष्ठ ३ मा)

- सकटको समयमा सधैभरि बुद्धिको नै परीक्षा हुन्छ र बुद्धि नै हाम्रो काममा आउँछ । – चाणक्य ।

सहभागितामूलक अन्तर्राष्ट्रिय युवा कार्यशाला नेपालमा सम्पन्न

काहे, कातिक २५ गते । अन्तर्राष्ट्रिय ऐसिया प्यासेफिक सहभागितामूलक युवा कार्यशाला नेपाल रेडक्स सोसाइटीको बनेपौस्ति राष्ट्रिय तालिम केन्द्रमा सम्पन्न भएको छ ।

नेपाल रेडक्स सोसाइटी, डेनिस रेडक्स र डेनिस रेडक्स यथको सयुक्त आयोजनामा सञ्चालित सो चार दिने कार्यशालामा ऐसिया प्यासेफिक क्षेत्रमा रहेका ४० भन्दा बढी राष्ट्रिय सोसाइटीहरूमध्ये नेपालसहित विभिन्न १२ वटा राष्ट्रिय सोसाइटीहरूका ३० जना युवाहरूको सहभागिता रहेको थियो । कार्यशालामा मानविभास, चीन (हडकड), बंगलादेश, म्यानमार, फिजी, फिलिपिन्स, डेनमार्क, नेपाल, मलेसिया, पाकिस्तान, भियतनाम र युक्तेन राष्ट्रिय सोसाइटीका युवाहरूको सहभागिता रहेको थियो ।

आदानपदान गर्ने र युवाहरूको सञ्जाल निर्माणमा सहयोग गर्ने उद्देश्यले कार्यशालाको आयोजना गरिएको थियो । यस्तै रेडक्सको अन्तर्राष्ट्रिय महासंघले तयार गरेको युवा सहभागिता रणनीति पुनरावलोकन गर्नका लागि यस क्षेत्रका युवाहरूको सल्लाह, सभाव र पृष्ठपोषण संकलन गर्ने पौन अर्को मूल्य उद्देश्य रहेको सो कार्यशाला पूर्ण रूपमा सहभागितात्मक रहेको थियो ।

परराष्ट्र मन्त्री नारायणप साद साउद (एन.पी.साउद) ले कार्यशालाको शुभारम्भमा शुभकामना सन्देश पठाउदै युवाहरूमा परोपकार र स्वयंसेवाको भावना जगाई मानवताको सेवाजस्तो महान् कार्यमा संलग्न गराउने नेपाल रेडक्स सोसाइटीको कार्य प्रशंसनीय रहेको बताउनुभएको छ । कार्यशालावाट प्राप्त हुने विचार हरूले नेपालमा युवा सहभागिताको बहसलाई अझै महत्वपूर्ण बनाउन योगदान पुऱ्याउने विश्वास आफूले

प्रा. सुदर्शनप्रसाद नेपालले कार्यशालाको शुभारम्भ गर्नुभएको छ । जनियर युवाहरू नेपाल रेडक्सको मेरुदण्ड रहेकोले नेपाल रेडक्सले आफूलो संगठन तथा गतिविधिहरूलाई युवा केन्द्रित बनाउदै लगेको अध्यक्ष नेपालले बताउनुभयो । कार्यशालाले नेपाल रेडक्सको युवा रणनीति तयार गर्ने र कार्याच्चयनका लागि समेत थप सहयोग पुऱ्ये विश्वास उहाँले व्यक्त गर्नुभयो ।

विश्वभर भण्डै ७० लाख युवाहरू रेडक्स अभियानमा सलग्न भई मानवीय सेवामा सलग्न र हेको जानकारी दिई डेनिस युथ सर्कलका अध्यक्ष जोनस लार्सनले डेनमार्कमा युवाहरूले गरेका गतिविधिहरूको सिकाइ आदानप्रदानले रेडक्स अभियानमा युवाका गतिविधि थप प्रभावकारी हुने बताउनुभयो ।

डेनिस रेडक्स युथका अन्तर्राष्ट्रिय सल्लाहकार

युवाको नेतृत्व विकास, ऐसिया प्यासेफिक क्षेत्रमा रहेका राष्ट्रिय सोसाइटीहरूले रेडक्समा युवा सहभागिता तथा युवा नेतृत्व विकासका सन्दर्भमा भए गरेका राष्ट्र प्रयासहरू एवं नमुना कार्यक्रमहरू एक आपसमा

लिएको बताउदै मन्त्री साउदले कार्यशालाको सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्नुभयो ।

ने पाल रेडक्स सोसाइटीका अध्यक्ष

सारा वोयलेस्टरले कार्यक्रमको उद्देश्यमाथि प्रकाश पार्नुभएको थियो । यसैगरी कार्यशालामा रोयल डेनिस दुतांवासका महामहिम कन्सुलर हरि धरेलले विश्वभर युवाहरूले पुऱ्याएको योगदानको उच्च प्रशंसा गर्नुभयो । उहाँले युवा नै नवीन उर्जाका स्रोत तथा परिवर्तनका सावाहक भएको उल्लेख गर्नुभयो ।

राष्ट्रिय युवा परिषद्का उपाध्यक्ष सुरेन्द्र बस्नेतले युवा परिषद्का गतिविधिहरू उजागर गर्दै नेपालमा युवाहरूलाई विविध अवसर प्रदान गर्दै क्षमता अभिवृद्धिका गतिविधिहरू सञ्जालन हुदै आएको बताउनुभयो । उहाँले नेपाल रेडक्स सोसाइटीका युवाहरूसँग आगामी दिनहरूमा अझै सक्रियताका साथ काम गर्ने अवसर प्राप्त हुनेमा आफू विश्वस्त भएको समेत बताउनुभयो ।

कार्यशालामा नेपाल रेडक्स सोसाइटीका उपाध्यक्ष राधा नेपाली, महामन्त्री भूपातलाल श्रेष्ठ, उपमहामन्त्री मनोजकुमार थापा, नेपाल रेडक्स सोसाइटी केन्द्रीय जनियर युवा समितिका संयोजक विष्णुराज नेपाल, कार्यकारी निर्देशक उमेशप्रसाद ढकाल, डेनिस रेडक्स नेपाल कार्यालयका प्रमुख डेमिड फोर्डन, नेपाल रेडक्स सोसाइटी काभ्रे जिल्ला शाखाका सभापति रघुनाथ हुमाराइ, जिल्ला समन्वय समिति काभ्रेका प्रवर्ता अस्परा दुमानासहित नेपाल रेडक्स सोसाइटीका निर्देशक, उपनिवेशकलगायत नेपाल रेडक्स सोसाइटीका उपस्थिति रहेको थियो ।

रुकुम परिचय ....(पृष्ठ २ को बाँकी)

एवं खानेपानीको पनि समस्या छ । हामीले उद्धारमा पहिलो प्राथमिकता व्यक्तिलाई दिने र त्यसपछि पशु चौपायलाई दिने हुँदा कातिपय गाईवस्तुहरू भट्किएका भग्नावशेषहरूले थिचेर कुहिने र त्यसबाट दुर्गम्य फैलिएर विभिन्न रोगहरू लाग्न सक्ने जोखिमहरू पनि त्यक्तिकै छ ।

नेपाल रेडक्स सोसाइटीसँग आबद्ध स्वयंसेवक, कर्मचारी, नेपाल सरकार र अन्य दाताहरूले पनि राहत सामग्री संकलन गरी सबै प्रभावित परिवारहरूसम्म पुऱ्याउने बारेमा छलफलहरू भैइरहेको छ । परिचयम रुकुममा दुई वटा पालिकाहरू आठविसेकोट नगरपालिका र सानीभेरी गाउँपालिका एकदमै संवेदनशील रहेका छन् । चौरजहारी, मुसीकोट नगरपालिका र त्यसैगरी त्रिवेणी र बाँफिकोट गाउँपालिकामा मानवीय क्षतिभन्दा भौतिक क्षति धेरै भएको छ । त्यहाँका व्यक्तिहरूले सबै राहत र उद्धारको काममा दुईवटा पालिकालाई मात्र प्राथमिकता दिएको गुनासो आएकोले बाँकी पालिकाहरूमा पनि द्रुत लेखाजीखाका कार्यहरू भैइरहेको छ । राहत वितरणको लागि विभिन्न सरोकारवालाहरूसँग पनि छलफल भैइरहेको छ । अहिले जिल्लामा ५० जना जति स्वयंसेवकहरू भक्तम्प्र प्रभावित क्षेत्रमा परि चालित छन् । हालसम्म ६०० त्रिपाल, डोरी, कम्बाल, म्याट्रेसहरू वितरण भैसकेको छ ।

(रमा गौतम, सभापति, नेरेसो रुकुम परिचय जिल्ला शाखा)

जाजरकोट र रुकुम पश्चिमका भूकम्प प्रभावितहरूका लागि राहत वितरण, आकस्मिक रक्तदान र सहयोग रकम संकलन गतिविधिका केही प्रतिनिधिमूलक फोटोहरू :

५० युनिटभन्दा बढी रक्तदान गर्ने संघसंस्थाहरू सम्मानित

काठमाडौं। नेपाल रेडक्रस सोसाइटी केन्द्रीय कार्यालयमा पछिल्लो तीन महिनामा ५० युनिटभन्दा बढी रक्तदान गर्ने संघसंस्थाहरूका लागि सम्मान तथा शुभकामना आदानप्रदान कार्यक्रम आयोजना गरिएको छ ।

सम्मान कार्यक्रममा नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका अध्यक्ष प्रा. सुदर्शनप्रसाद नेपाल, महामन्त्री भूपतिलाल श्रेष्ठ, कोषाध्यक्ष वीरवहादुर वस्नेत र कार्यकारी निर्देशक उमेशप्रसाद ढकालले रक्तदान कार्यक्रम आयोजना गर्ने संघसंस्थाका प्रतिनिधिहरूलाई दोसल्ला ओढाई मायाको चिन्ह प्रदान गर्नुभएको थियो ।

ने पाल रेडक्रस सोसाइटीका अध्यक्ष प्रा. सुदर्शनप्रसाद नेपालले विरामीको जीवन बचाउने महान् कार्य स्वयंसेवी रक्तदाता र रक्तदान कार्यक्रम आयोजना गर्ने संघसंस्थाहरूबाट भएको महत्वपूर्ण योगदानको प्रशंसा गर्दै धन्यवाद व्यक्त गर्नुभयो ।

सोही अवसरमा बोल्दै महामन्त्री भूपतिलाल श्रेष्ठले नेपाल रेडक्रस सोसाइटीले रक्तसञ्चारको व्यवस्थापनमा नेतृत्व लिएता पनि नेपाल सरकार, विभिन्न संघसंस्था, रक्तदाता र रक्तदान कार्यक्रमको आयोजना गर्ने संघसंस्था बीचको समन्वयलाई अफ्र प्रभावकारी बनाउदै लानुपर्नेमा जोड दिनुभयो ।

रगतको परीक्षण र रक्त व्यागलगायतको शीर्षकमा लाग्ने शुल्क निःशुल्क बनाउन नेपाल रेडक्रसले गरेको पहलअनुसार गण्डकी प्रदेशले निःशुल्क रगत उपलब्ध गराउने, बागमती प्रदेशले आर्थिक अवस्था कमजोर भएकाहरूलाई निःशुल्क उपलब्ध गराउने र काठमाडौं महानगर

पालिकालगायत देशका धेरै पालिकाहरूले आफ्ना पालिकावासीलाई रगत निःशुल्क उपलब्ध गराउन शुरू गरेको नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका कार्यकारी निर्देशक उमेशप्रसाद ढकालले बताउनुभयो । छिँडै रक्तसञ्चार सेवासम्बन्धी जानकारीहरू डिजिटल रूपमा गराउने गरी तयारी गरिएको पनि कार्यकारी निर्देशक ढकालले जानकारी गराउनुभयो ।

रगत प्राप्त गर्ने विरामीका आफन्तहरूले नेपाल रेडक्रस सोसाइटीमार्फत रक्तदाता र रक्तदान गर्ने संघसंस्थाहरूलाई धन्यवाद व्यक्त गर्नुभएको केन्द्रीय रक्तसञ्चार सेवाका निर्देशक पवन गुप्ताले बताउनुभयो ।

कार्यक्रममा रक्तदान आयोजना गर्ने संघसंस्थाका प्रमुख तथा प्रतिनिधिहरू, नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका निर्देशक, उपनिर्देशकलगायत कर्मचारीहरूको उपस्थिति रहेको थियो ।

निःशुल्क रगत उपलब्ध गराउन सहयोग

पर्सा कातिक ८ गते । बीरगञ्जका समाजसेवी नवनित अध्यालेले आफ्नो जन्मादिनको अवसरमा असठाय बिरामीहरूको लागि निःशुल्क रूपमा रगत उपलब्ध गराउन नेपाल रेडक्रस रक्तसञ्चार केन्द्र बीरगञ्जको लागि रु. २९ हजार नगद सहयोग उपलब्ध गराउनु नेपाल रेडक्रस सोसाइटी पर्सी जिल्ला शाखाले जनाएको छ ।

**डेंगु र क्यान्सर
रोगका कारण
प्लेटलेटको मागा बढ्दै
गएको छ ।**

**रगत दान गरौ र
विरामीहरूसँग खुसी बाढौ ।**

रक्तदान गर्नुहोस् ताकि अन्य मानिसहरूलाई पनि त्यसी गर्न प्रोत्साहन मिलोस् ।

दैर्घ्य, तिहारजस्ता चाडपर्वमा हुने बिद्धाको समयमा अकसर रगतको अभाव हुने गर्दछ । हाल देखिएको रगतको अभावलाई सहज बनाउन अभिभावक गृह पोखराले कातिक ७ गते आयोजना गरेको आकस्मिक रक्तदान कार्यक्रममा ४० युनिट रगत संकलन भएको नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कास्की जिल्ला शाखाले जनाएको छ ।

रेडक्रस अभियानका अंगहरूको समन्वयात्मक बैठक सम्पन्न

काठमाडौं, कार्तिक २३ गते । नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, रेडक्रसको अन्तर्राष्ट्रिय महासंघ (आईएफआरसी) रेडक्रसको अन्तर्राष्ट्रिय समिति (आईसीआरसी) र साफेदार राष्ट्रिय सोसाइटीहरू बीचको समन्वयात्मक बैठक नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको केन्द्रीय कार्यालयमा सम्पन्न भएको छ ।

नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका अध्यक्ष प्राध्यापक सुदर्शनप्रसाद नेपालको अध्यक्षतमा बसेको सो बैठकमा नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको हालको अवस्था, प्राथमिकता, भावी रणनीति र योजनाका साथै यही कार्तिक १७ गते जाजरकोटलाई केन्द्रविन्दु बनाई गएको भूकम्प प्रतिकार्यका विषयमा छलफल भएको

थिथो । बैठकमा नेपाल रेडक्रस सोसाइटीलाई थप मजबूद बनाउन रेडक्रस अभियानका अंगहरूले सबै प्रकारका आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराई सँगसँगै काम गर्ने प्रतिवद्वाता जनाएका छन् ।

सो बैठकमा नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका तर्फबाट अध्यक्ष, महामन्त्री, कोषाध्यक्ष, उपमहामन्त्री, कार्यकारी

निर्देशकसहित आईएफआरसी, आईसीआरसी, अमेरिकन रेडक्रस, विटिश रेडक्रस, क्यानेडियन रेडक्रस, डेनिस रेडक्रस, स्विस रेडक्रस र फिनिस रेडक्रसका प्रतिनिधिहरू र नेरेसोका उच्च पदस्थ कर्मचारीहरू गरी २५ जनाको सहभागिता रहेको थियो ।

विपद् प्रभावितहरूलाई नेरेसोको सहयोग

कार्तिक १३ गते । बाजुरा जिल्लाको बडीमालिका नगरपालिका र रापककोट टोलस्थित दुई वटा घरमा विद्युत सर्ट भई भएको आगलागीबाट प्रभावित दुई परिवारलाई नेपाल रेडक्रस सोसाइटी बाजुरा जिल्ला शाखाले राहत सामग्री वितरण गरेको छ ।

नेपाल रेडक्रस सोसाइटी गोरखा जिल्ला शाखाले कार्तिकक १२ गते बारपाक सुलिकोट ३ मा भएको आगलागीबाट प्रभावित एक घर परिवार लाई राहत सामग्री उपलब्ध गराएको छ ।

नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जुम्ला जिल्ला शाखाद्वारा सञ्चालित शहरी पूर्वतयारी तथा

आपत्कालीन प्रतिकार्य प्रब्रद्धन (सुपर) परियोजना अन्तर्गत जुम्लाको चन्दननाथ नगरपालिका ६ को आयोजनामा बडा स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति गठन भएको छ ।

नेपाल रेडक्रस सोसाइटी बाजुरा जिल्ला शाखाले

भूकम्प प्रभावित क्षेत्र खप्तड छेडेदह गाउँपालिका, बुढीगङ्गा नगरपालिका र त्रिवेणी नगरपालिकामा घरधुरी सर्वेक्षण गर्ने स्वयंसेवक परिचालनका लागि प्रशिक्षण प्रदान गरिएको छ ।

डेंगु रोकथाम तथा नियन्त्रणमा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी

हाल देशका विभिन्न भागमा बढिरहेको डेंगुको संक्रमणलाई ध्यानमा राखी नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका निकायहरूले डेंगु रोकथाम अभियानलाई निरन्तरता दिइरहेका छन् ।

रूपन्देही स्थित नेपाल रेडक्रस सोसाइटी मणिमुकुन्द उपशाखाले महान चाड दर्शै लगाए डेंगुसम्बन्धी सचेतनामूलक गतिविधिका साथै “खोज र नष्ट गर” अभियान सञ्चालन गरेको छ । यस्तै नेपाल रेडक्रस सोसाइटी बुटवल उपशाखाको आयोजना र आईएफआरसी तथा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी रूपन्देही जिल्ला शाखाको समन्वयमा डेंगु रोग नियन्त्रण तथा रोकथाममा सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यका साथ बुटवल ५ स्थित हाटबजार पछाडिको क्षेत्र र तिनाउ नदी आसपासका सुकूम्बासी क्षेत्रमा डेंगु लामखुटे खोज्ने र नष्ट गर्ने कार्य सम्पन्न भएको ।

कार्तिक ३ देखि ५ गतेसम्म सञ्चालन भएको तेस्रो ढिकुरपोखरी दर्शै मेला एवं विविध

सांस्कृतिक कार्यक्रममा रेडक्रसका स्वयंसेवकद्वारा पाथमिक उपचार सेवासहित डेंगु सङ्क्रमण रोकथामका लागि सचेतना कार्यक्रम गरिएको नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कास्की जिल्ला शाखाले जनाएको छ ।

यसैगरी पोखरा स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान पश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय अस्पताल पोखरामा उपचाररत

विरामीहरूका लागि अस्पतालको अनुरोधमा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कास्की जिल्ला शाखाद्वारा ५० थान भुल र विपन्न परिवारहरूलाई नगद हस्तान्तरण गर्ने सम्बन्धमा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कास्की जिल्ला शाखा र पोखरा स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान बीच सम्झौता सम्पन्न भएको शाखाले जनाएको छ ।

सफा र स्वच्छ पसलबाट मात्र मासु खरीद गर्नुहोस् । जनस्वास्थ्य विज्ञ डा. मुकूल उपाध्याय

चाडपर्वको समयमा मासु उपभोग गर्दा के करता कुराहरुमा ध्यान दिनुपर्छ भन्ने विषयमा पशुसेवा विभाग ईपिडियोलोजी शाखाका विश्व अवधिकारी एवम् जनस्वास्थ्य विज्ञ डा. मुकूल उपाध्यायसँग नेपाल रेडक्शन सोसाइटीका सञ्चार अधिकृत कृष्ण ने पालले गर्नुभएको कुराकानी सार संक्षेपमा यहाँ प्रस्तुत छ :

चाडपर्वको समयमा मासु उपभोग गर्दा के-कस्ता कुराहरुमा ध्यान दिनुपर्छ ?

चाडपर्वको समयमा उपभोग गर्न लाग्नाको खसी, च्याइग्रा अथवा बोका हेदा फुर्तिलो, आँखा तेजिलो, हिङ्गुल गरिरहेको र मुख चलाईरहेको वा चपाईरहेको हुनुपर्दछ। आँखामा चिप्रा, नाकबाट सिंगान आईहेको र पुच्छरको पछिलो भागमा दिसापिसाव लागेको र फुर्तिलो नदेखिने खसी, च्याइग्रा अथवा बोकाको मासु प्रयोग गर्नु हुन्दैन। त्यस्ता पशुहरूलाई अस्वस्थ मानिन्छ।

स्वास्थ मासुको लागि बध गर्दा कस्ता कुरामा ध्यान दिनुपर्छ ?

हामीले चाडपर्वको समयमा पशुको बध गर्दा विशेष ध्यान दिनुपर्दछ। किनभने बध गर्ने पशु नै अस्वस्थ छ भने त्यसबाट स्वस्थ मासु प्राप्त गर्न सकिन्दैन। बध गर्दा सफा ठाउँमा गर्नुपर्दछ। रगत राम्रोसँग निखार्नुपर्छ र मासु सफा पानीले सफा गर्नुपर्दछ। अर्को महत्वपूर्ण कुरा पशुपञ्चीको आन्द्राभुँडीलाई बध गरिसकेपछि छुट्टै राखेर बध गरेको ठाउँ अथवा मासु भएको ठाउँबाट पर लगेर सफा पानीले मिर्चिमिचि सफा गर्नुपर्दछ। अन्यथा त्यो आन्द्राभुँडीमा पनि किटाणुहरू रहने भएकोले रोग लाग्न सक्छ। हामीले मासुको प्रयोग गर्नुभन्दा अगाडि विशेष ध्यान दिएमा मात्र स्वस्थ मासु उत्पादन गर्न सकिन्छ।

चाडपर्वमा प्रत्येक घरमा बध गर्ने र मासु थेरै दिनसम्म उपभोग गर्ने गरिन्छ। मासुलाई थेरै दिनसम्म उपभोग गर्न कसरी भण्डारण गर्नुपर्दछ ?

चाडपर्वको समय अथवा विशेषगरी दरौंमा प्रत्येकको घरघरमा खसी, बोका, रांगा अवथा च्याइग्राहरू काटिन्छन् र मासुको रूपमा उपभोग गरिन्छ। काटेर तायार गरिएको मासुलाई थेरै बेरसम्म तातोमा राख्नु हुन्दैन, यसो गर्नाले मासुमा जीवाणुहरू उत्पन्न हुन्छ। मासुमा अलिअलि रगत र प्रोटिन हुने भएकोले जीवाणुहरू चाँडो हुक्ने गर्दछन्। त्यसैले मासुलाई जतिसब्दी चिसो ठाउँमा राख्नुपर्दछ। विहान मासु काटेर बेलुका पकाउने हो भने ४ देखि ८ दिग्री सेल्सियसको फ्रिजमा राख्ने तर ३-४ दिनसम्म राखेर पकाउने हो भने माझनस १८ डिग्री सेल्सियसमा राख्ने र

अझ लामो समयसम्म राख्ने हो भने माझनस ४० देखि ८० डिग्री सेल्सियसको ढाप फ्रिजमा राखेर भण्डारण गर्नुपर्दछ। अर्को ध्यान दिनुपर्ने कुरा, मासु पकाउँदा एकपटकमा थेरै मासु पकाएर राख्नु हुन्दैन। आफ्नो परिवारलाई कर्ति चाहिन्छ, अनुमान गरेर पकाएर खानुपर्दछ। यसो गर्नाले मासुको गुणस्तर घट्दैन।

मासुलाई पोलेर अथवा भुटेर खानुभन्दा पनि राम्रोसँग पकाएर खानु शरीरको लागि स्वास्थ मानिन्छ।
पोलेको मासु बाहिरबाट हेर्दा पाकेजस्तो वा डेंडेको जस्तो ढेखिए
पनि भिन्न पाकेको ढुँडैन। मासु पाकनको लागि ७२ डिग्री सेल्सियसको तापक्रम आवश्यक हुन्छ। मासु पोल्का मासुको भित्री भागमा त्यो तापक्रम नपुँगेको हुनसक्छ। त्यसैले पोलेको मासु खाँदा त्यसले हाम्रो पेटमा गएर विभिन्न किसिमका रोगहरूः ज्वरी आउने, पखाला लाग्ने, आँउ पर्ने, रगतमासी हुने गर्दछ। त्यसैले मासु पोलेर खानुभन्दा राम्रोसँग पकाएर खानु उत्तम मानिन्छ।

चाडपर्वमा मासुलाई विभिन्न परिकार बनाएर खाने गरिन्छ। यसरी विभिन्न परिकार बनाएर खाँदा मासु करिको स्वास्थ हुन्छ ?

विभिन्न परिकार बनाएर खाँदा पनि थेरै तेल हालेर पकाउनु हुन्दैन। मासुलाई उमालेर थोरै तेल हालेर पकाएर खानुपर्दछ। पकाउँदा कराईमा भन्दा पनि प्रेसर कुररमा पकाउने गर्दा मासु राम्रोसँग पाक्छ। राम्रोसँग पाकेन भने मासुमा विभिन्न जीवाणुहरू हुन्दैन, जसले गर्दा मासु खाइसकेपछि पेट दुल्ने, भाडापखाला लाग्ने र विभिन्न प्रकारका अरू रोगहरू पनि लाग्ने हुन्छ। र अर्को कुरा पकाउँदा मासुलाई स्वादिष्ट बनाउनको लागि थेरै प्रकारको मरमसालाहरू प्रयोग गर्नुहुन्दैन। मासुलाई थेरै तेल र थेरै मरमसालाहरू नहाली राम्रोसँग पकाएर खाएमा शरीरको लागि उत्तम हुन्छ।

चाडपर्वको समयमा थेरै मानिसहरूले आफ्नै घरमा पशुपञ्चीहरूको बध गरे पनि करिपर्याले मासु पसलबाट लिने चलन पनि छ। मासु पसलबाट मासु किन्दा के करता कुराहरुमा ध्यान दिनुपर्छ ?

अब चाडपर्व भनेर सबैको घरघरमा खसी, बोकाहरू बध गरिन्छ भन्ने पनि हुन्दैन। मासु किनेर उपभोग गर्नुपर्ने अवस्थामा सकभर मासु किनिरहेको पसलबाटै किनको लागि सल्लाह दिन्छु। किनभने मासु किन्दा तापाईं आफू पनि मासु स्वास्थ छ, यो

पसलले स्वास्थ मासु बिक्रि गर्दै भनेर सुनिश्चित हुनुपर्दछ। अर्को कुरा, मासु उपभोग गर्न काटिएको खसी, बोकाहरू स्वास्थ भए नभएको आफैले पनि देख ले सकिन्छ। यदि त्यो अवस्था भएन भने मासुको गुणस्तर आफैले पनि जाँच गर्न सकिन्छ, जस्तो: १० के.जी मासु अट्टने फ्रिजमा २० के.जी मासु र खिएको छ भने त्यो मासु स्वास्थ हुन्दैन किनभने त्यस्तो मासुमा तापक्रम मिलेको हुन्दैन। त्यस्तो मासुमा जीवाणुहरू उत्पन्न भइसकेको हुन्छ। अर्को कुरा, मासुमा गन्ध आएको छ, हरियो कालो रडको दुस्री परेकोछ, अथवा पशुपञ्चीको दिसा राहरू लागेको छ भने त्यस्तो मासुहरू नकिन सल्लाह दिन्छु। अर्को महत्वपूर्ण कुरा, मासु पसलको अवस्था कस्तो छ, खुल्ला, भिंगाहरू भन्केको, मासु काट्ने हतियारहरू फोहोर छ भने त्यस्तो पसलहरूबाट मासु नकिन्होस्। हेर्दा पसल सफा, किरा अथवा भिंगाहरू भन्केको छैन, मासु काट्ने हतियारहरू सफा छ भने त्यस्तो पसलबाट मासु किनेर उपभोग गर्दा घरमा काटेको भन्दा राम्रो हुन्छ।

पशुपञ्चीजन्य मासु सेवन गर्दा मानिसहरूमा कस्ता किसिमका रोगहरू ढेखा पनि गर्दछ ?

वास्तवमा मासु प्रोटिनको उत्तम स्रोत हो, तर चाहिने भन्दा थेरै सेवन गर्नुभयो भने त्यसले नकारात्मक असर पार्छ। करिपर्य पशुपञ्चीको मासुबाट मानिसमा सर्ने रोगहरू छन्, जस्तो : टाइफाइड ज्वरो मासुबाट सर्ने रोग हो, मासुमा हुने व्याक्टेरियाले भाडापखला गराउने, रगतमासी गराउने, जिण्डिस हुने र कलेजो नै खराब बनाउने सम्म गर्दछ। अर्को हामीले फोहोर वा प्रदुषित पानीले मासु सफा गर्दा वा आन्द्राहरू सफा गर्ने क्रममा दिसा मासुमा मिसियो भने ज्वरो आउने, भाडापखला निम्त्याउँछ। हामीले मासु उपभोग गर्नुभन्दा पहिला राम्रोसँग सरसफाइ नगर्दा, भण्डारण राम्रो नहुँदा, प्रदुषित पानीको प्रयोगले मासु पखाल्दा र मासु काट्ने व्यक्तिको सरसफाइ नहुँदा यस्ता विभिन्न किसिमको रोगहरू देखापर्दछन्।

कुराकानीको अन्त्यमा छै ! पाठकहरूलाई तपाईंको मूल्य सन्देश के छ र के भन्न चठाउनुहुन्छ ?

चाडपर्वको माहोल छ, पशु बध गर्ने हो भने स्वस्थ पशु बध गर्नुहोस्। सफा र स्वच्छ पसलबाट मात्र मासु खरीद गर्नुहोस्। मासुको उपभोग गर्नुपर्यै विशेष सरसफाइमा ध्यान दिनुहोस्। मासु राम्रोसँग पकाएर, चिल्लो अथवा मसलाहरू कम हालेर मात्र उपभोग गर्नुहोस् र आफ्नो स्वास्थ्यको ख्याल गर्नुहोस्।

पोलेको मासु खाँदा विभिन्न किसिमको रोगहरूः ज्वरो आउने, पखाला लाग्ने, आउ पर्ने, रगतमासी हुने गर्दछ। त्यसैले मासु पोलेर खानुभन्दा राम्रोसँग पकाएर खानु उत्तम मानिन्छ।

सडक दुर्घटनाको जोखिम व्यूनीकरणका लागि ध्यान दिनुपर्ने कुशाहरु

(दुर्घटनाको जोखिमलाई न्यूनीकरण गर्न यात्रु तथा चालक दुवैले यात्रा गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुशाहरुको बारेमा काठमाडौं उपत्यकाका ट्राफिक प्रहरी कार्यालयका प्रवक्ता राजेन्द्रसाद भट्टले दिनभाइको सन्देश सबैको जानकारीका लागि यहाँ प्रस्तुत छ ।)

विशेषगरी दृश्य, तिहारजस्ता चाडपर्वको समयमा एक ठाउँबाट अर्को ठाउँमा यात्रा गरिरहनु पर्ने भएकोले हामी सबैले सहज र सुरक्षित यात्रा गर्नुपर्दछ । यात्रालाई सहज र सुरक्षित बनाउनको लागि चालक तथा यात्रु दुवैले अनिवार्य रूपमा ट्राफिक नियमको पालना गर्नुपर्दछ ।

चालकले चाडपर्वको समयमा सवारी साधन चलाउँदा लामो अथवा छोटो दुरीको, जुनसुकै यात्रामा पनि आफ ठीक अवस्थामा भईको सुनिश्चित गर्नु पर्दछ । चालकले मादक पदार्थ सेवन गरेर तीव्र गतिमा जथाभावी ओभरटेक गरेर सवारी साधन चलाउन हुँदैन । चालकले यात्रा गर्नुपर्ने बाटोको अवस्था, सवारी साधनको अवस्था चेकजाँच गरी संयमित भई ट्राफिक नियमको पालना गरी चलाउनुपर्दछ ।

अर्को कुरा यात्रुको हकमा पनि आफूले यात्रा गर्न लागेको सवारी साधन चलाउने चालकको अवस्था, मादक पदार्थ सेवन गरे, नगरेको, कसरी चलाइरहेको छ, सुरक्षित रूपमा गन्तव्यमा पुऱ्याउन सक्छ कि सकैन यकिन गरेर मात्र यात्रा गर्नुपर्दछ ।

यदि आफूले यात्रा गरिहेको सवारी साधनको चालकले मादक पदार्थ सेवन गरेको, तीव्र गतिमा सवारी साधन चलाएको, तोकिएको भाडाभन्दा बढी लिएको, क्षमताभन्दा बढी यात्रु चढाएको अवस्थामा नजिकको प्रहरी वा ट्राफिक प्रहरीलाई खबर गरेर वा १०० र १०३ नम्बरमा फोन गरेर जानकारी दिई आफ्नो यात्रा स्वयं आफैले सुरक्षित बनाउन सहयोग गर्नुपर्दछ ।

गाडीमा यात्रा गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुशाहरु

- सकेसम्म जुनसुकै सवारी साधनमा हिँडदा इयालबाट ढेखिने नजिकको भन्दा पनि टाढाको दृश्यमा ध्यान केन्द्रित गर्दा रिंगटा लाभन कम हुँछ ।
- यात्रा गर्नुभन्दा आधा घन्टाअघि बान्ता नहुने औषधि खाने ।
- मास्कको प्रयोग गर्ने ।
- पछाडि बस्दा गतिको बढी अनुभूति हुने भएकाले अगाडिको सिट रोजेर बस्ने ।
- खाली पेटमा यात्रा गर्दा पेटका मासपेशी बढी तन्किने, खुम्चिने गर्नन् । यसले भन्न समस्या हुँछ ।
- खानेकुरा खोदा सकेसम्म हल्का भोजन गर्ने । चिल्लो कम भएको ढाल, भात, तरकारी खाने । दुर्घजन्य पदार्थ, अमिलो र गुलियो नजानु बेस हुँछ ।
- कसैले बान्ता रोक्न अमिलो पदार्थ खाने गर्नन् तर अमिलो पदार्थको सेवनले कसैको बान्ता रोकिए पनि सबैमा यो लागू हुँदैन । समस्यामा कमी नआएमा बान्ता रोक्ने औषधि प्रयोग गर्नुपर्छ ।
- गाडी चढ्नुअघि बान्ता हुँछ, रिंगटा लाभ भनेर नसोच्छे । यस्तो सोच्यो भने बान्ता हुने सम्भावना बढी हुँछ ।
- हल्का अमिलो, पिरो खानेकुरा र कागती सेवन गर्ने । कतिपयमा यात्राका बेला किताब पढ्ने बानी हुँछ । यदि बान्ता हुँछ भने गाडीमा यात्रा गर्दा पढ्ने काम नगर्ने ।

नेपाल रेडक्रस सोसाइटी श्री जानकी औंखा अस्पताल जनकपुरधामक्खारा सञ्चालित बहुत औंखा शिविरमा मोतिबिन्दु भएका ७८ सय ३२ बिरामीहरुको शल्यक्रिया गरिएको छ । तिलगगा औंखा प्रतिष्ठान र फ्रेंड हलीज फाउण्डेशनको सहयोगमा कातिक १७ गते देखि पाँच दिनसम्म सञ्चालित सो शिविरबाट ग्रामीण भेगका जनतालाई औंखाको ज्योति प्रदान गर्न महत्वपूर्ण सहयोग पुगेको अस्पतालले जनाएको छ ।